

90 anys

Josep M. Roig Rosich

*E*n el primer número extraordinari d'aquest 2014, dedicat a la Mancomunitat, s'observava, entre altres coses, els esforços d'aquesta institució per normalitzar la llengua i la cultura del país. Uns esforços sorgits des de dalt, però que havien trobat una bona recepció entre els intel·lectuals i les classes populars. Aquest fou un dels secrets del seu èxit. Poc temps després s'imposà la dictadura de Primo de Rivera, amb una marcada actitud anticatalana, i que reprimí qualsevol actuació política, però també moltes de les manifestacions en llengua catalana, sobretot aquelles que li podien donar prestigi i futur. L'impacte fou tan brusc que provocà dues reaccions: la lluita armada (complot de Garraf, fets de Prats de Molló) i la reacció cultural. Aquesta finalment fou la que es va imposar amb uns èxits gens menyspreables.

En aquest context, al juliol del 1924 va néixer (de fet, renéixer, ja que hi havia hagut un primer intent el 1912) la Revista de Catalunya, impulsada i dirigida per Antoni Rovira i Virgili. Entorn d'ell, un grup d'intel·lectuals de centreesquerra catalanistes (dit en un llenguatge que avui fa olor de naftalina) van col·laborar-hi des d'un primer moment (Prudenci Bertrana, Joan Crexells, Tomàs Garcés, Lluís Nicolau d'Oliver, Carles Pi

i Sunyer, Josep Pla, Carles Rahola, Carles Soldevila...). Ara, doncs, en commemorem el 90è aniversari.

Aquesta primera etapa va durar fins el 1931 i en van sortir 76 números. Després reapareixerà el 1934 i el 1938, abans d'iniciar un dispers i dificultós exili (París, Mèxic, altra vegada París, São Paulo i novament Mèxic). L'últim fou el número 106, publicat a Mèxic el 1967. La història tan accidentada del nostre país no podia deixar d'afectar-la. Fou l'exconseller de Cultura, Max Cahner, qui va tenir la idea de recuperar la capçalera que tan de prestigi havia assolit i tan bon record havia deixat i qui va aconseguir que, al mes d'octubre del 1986, aparegués el número 1 d'aquesta nova etapa de la Revista de Catalunya. Etapa durant la qual, no sense entrebancs i problemes de tota mena, hem arribat al núm. 287 que teniu a les mans.

Tenim, doncs, al darrere una deixa important, som hereus d'una trajectòria admirable que ens obliga i ens compromet. No hi renunciem, com tampoc no podem renunciar a adaptar-nos a les actuals circumstàncies. Creiem que també avui —i aquesta és la raó de la nostra persistència— tenim un lloc entre les publicacions de cultura i podem proposar unes idees útils per a la situació actual. És mirant el present i cap al futur —sabent d'on venim— que descobrim que una revista d'idees, de reflexió i assaig, té un lloc enmig de la premsa i de la simplificació i superficialitat imperants.

Als reptes d'avui (velocitat, innovació, món virtual, noves formes de comunicació, crisi social, econòmica, política i cultural), hi volem respondre escoltant la remor de fons, pensant més enllà dels dictats, destriant el que és fútil del que és permanent, actuant amb una certa rebel·lia si cal, sabent que més important que posar-nos al costat dels que fan la història és posar-nos al servei dels que la pateixen (Albert Camus). Però també valorant el que és nou, la diversitat, la democratització de la cultura, l'eficàcia de les noves tecnologies, la pluralitat, i és que, "allí on tothom pensa igual, ningú no pensa gaire" (W. Lippman).

Som conscients, tanmateix, que una de les dificultats sovint és saber passar de les grans idees als objectius propers. Així, de manera realista, pensant en un futur proper i factible, aspirem a continuar estant presents dins del conjunt de publicacions culturals catalanes d'una manera intel·ligent, rigorosa, respectuosa i compromesa amb el país; que el resultat d'aquesta

presència sigui una revista “d’idees” (tal com la volia Rovira i Virgili), que vagi més enllà de la simple informació, que ofereixi motius de reflexió sobre el present i el passat, amb plantejaments transversals i defugint de l’especialització.

Per fer això cal consolidar tot un equip eficaç i compacte que inclogui des del Patronat al Comitè assessor. És el que, en part, s’ha fet amb les noves incorporacions i que continuarem fent. Si hem consolidat una sortida trimestral puntual, ara ho farem amb l’aparició de dos números extraordinaris a l’any. Igualment volem reforçar l’atenció cap al País Valencià i les Illes dins dels temes tractats. Desitgem també obrir-nos a noves temàtiques, incloses les científiques —que també són cultura i en les quals Catalunya té destacats membres en l’àmbit internacional—, sempre dins del caràcter d’alta divulgació que volem que ens caracteritzi.

Per fer-nos més visibles i presents hem començat a endegar una política de promoció i de difusió que esperem que sigui ben rebuda. Volem avançar en la millora i la consolidació de la nostra pàgina web i del Facebook perquè volem estar a prop del lector i que aquest ens respongui.

Hi haurà, esperem, més novetats. Som raonablement ambiciosos, no ens volem limitar a una modèstia estèril que aporti poc o res; ni tampoc no volem ni podem restar callats en aquests moments engrescadors i esperançadors que viu el país.

Tot això ha estat i continuarà essent possible amb l’ajut dels col·laboradors que sempre estan tan ben predisposats a escriure un article, resoldre un dubte o suggerir una idea. La seva constant disposició i preferència i la seva diversitat ha estat un estímulo ben agradable. I també amb la fidelitat dels subscriptors i els lectors. Ells tenen sempre l’última paraula i fins ara no ens han fallat, encara que sempre els voldríem més nombrosos. Una empresa (en molts dels significats d’aquest mot) com la Revista de Catalunya no pot ser si no és obra d’equip; per tant, els prop de 400 números totals publicats són fruit d’una generosa voluntat que va des de Rovira i Virgili fins avui. Som la revista degana de Catalunya, hem de ser necessàriament responsables i rigorosos i alhora oberts i actius. I ho serem. Ens podem equivocar, però no serà per no esmerçar-hi molts esforços i molta dedicació altruista per part de tots els que treballem per tirar-la endavant.

El nostre repte d'avui: arribar a nous públics, tenir més lectors, ser coneguts per sectors diferents. Un repte i una garantia de continuïtat. La Revista de Catalunya depèn, doncs, també de vosaltres.